

Handläggare
Carin Möller
Telefon: 08-50833003**Till**
Utbildningsnämnden
2025-09-25

Bristande stöd vid övergången från förskola till anpassad skolgång

Svar på skrivelse från Jan Jönsson (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har tagit emot en skrivelse från Jan Jönsson (L) med frågor om stöd vid övergången från förskola till anpassad skolgång.

Utbildningsförvaltningen och förskoleförvaltningen har gemensamma rutiner som syftar till en trygg och smidig övergång från förskola till anpassad skola. Vårdnadshavare kan också ansöka om uppskjuten skolplikt och sedan 2005 kan barn med intellektuell funktionsnedsättning eller liknande diagnoser gå förskoleklass som lokalintegrerad elev vid anpassad grundskola. Barn utan fastställd diagnos men med omfattande stödbehov kan prövas individuellt. Elevhälsan tar över medicinskt ansvar vid skolstart och följer upp elevernas hälsa och behov. Förvaltningen vill också framhålla att skolorna får stöd från central förvaltning, utredningsteam och verksamhetsstöd som anpassas efter elevens behov.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson (L) med följande frågor:

- Hur ser utbildningsförvaltningen på nuvarande praxis att inte tillåta ett extra år i förskolan för barn med särskilda behov, i jämförelse med hur andra kommuner agerar?

- Vilka möjligheter finns att, redan inför höstterminen 2025, införa större flexibilitet i skolstarten för barn som väntar på utredning eller har behov av särskilt verksamhetsstöd?
- Hur arbetar förvaltningen för att säkerställa att information från BVC och förskola följer med barnet vid övergången till förskoleklass – särskilt när barnet inte gått i förskola?
- Vilket stöd får skolor som tar emot barn med omfattande behov utan tidigare dokumentation eller förberedelse?
- Finns det planer på att införa anpassade förskoleklasser eller andra lösningar för barn som är på väg mot anpassad grundskola, men ännu inte fått sin placering?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samråd med avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa samt enheten för ersättning och skolplikt.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 16 september 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 17 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I skrivelsen efterfrågas utbildningsförvaltningens syn på lösningar för barn med behov av stöd i övergången från förskola till anpassad skola och vilket stöd som ges till skolor gällande detta.

Utbildningsförvaltningen och förskoleförvaltningen har gemensamma rutiner och processer för att övergången för barn i behov av stöd ska vara smidig, trygg och ändamålsenlig.

Det finns ingen generell praxis inom Stockholms stad som innebär att barn inte får gå kvar i förskolan ytterligare ett år. Vårdnadshavare kan ansöka om uppskjuten skolplikt, vilket beviljas om särskilda skäl föreligger. Inför läsårsstart 2025 beviljades drygt 65 barn ett extra år på förskolan av cirka 80 ansökningar.

Sedan 2005 har vårdnadshavare till barn med diagnosen intellektuell funktionsnedsättning, generell psykisk utvecklingsavvikelse eller syndrom som är förknippade med intellektuell funktionsnedsättning möjlighet att ansöka om att barnet ska få gå förskoleklassåret som lokalintegrerad elev på en anpassad grundskola. Som lokalintegrerad elev i förskoleklass på en anpassad grundskola erbjuds eleven samma anpassningar och stödformer som inom den anpassade grundskolan.

För barn som ännu inte fått någon av ovan nämnda diagnoser men där det finns tydliga indikationer på intellektuell funktionsnedsättning kan förvaltningen göra en individuell handläggning, i syfte att pröva möjligheten till placering i förskoleklass vid en anpassad grundskola.

Inför läsårsstart 2025 var drygt 130 elever beviljade att gå förskoleklassåret som lokalintegrerade elever i anpassad grundskola. Under förskoleklassåret förbereder skolan de underlag som behövs för att hemkommunen ska kunna fatta beslut om mottagande i anpassade grundskolan, om vårdnadshavare så önskar.

När eleverna börjar i förskoleklass tar elevhälsans medicinska insats (EMI) över det medicinska ansvaret som barnhälsovården (BHV) haft för förskolebarnen. Elevernas medicinska journal från BHV rekvideras och utgör underlag för att planera och prioritera elevernas hälsobesök hos skolläkaren och skolsköterskan. Samtliga vårdnadshavare får möjlighet att fylla i ett formulär med hälsouppgifter som bevaras i den medicinska journalen. Syftet med hälsobesöket i förskoleklass eller årskurs 1 är att tidigt under elevens skolgång kunna identifiera och kartlägga hälsoproblem, avvikelser i utvecklingen och funktionsvariationer som riskerar att påverka elevens hälsa, utveckling och lärande på ett negativt sätt.

Samtliga skolor har elevhälsa och en elevhälsoplan som uppdateras varje läsår. Skolans elevhälsa får stöd genom adekvat kompetens från central förvaltning. Enskild personal inom elevhälsan kan få stöd genom kompetensutveckling, handledning och konsultation. Förvaltningen har ett utredningsteam som kan bistå skolor i psykologbedömning inför mottagande i anpassad skola, då eleven har omfattande behov och/eller om det finns komplicerande omständigheter.

Skolorna kan också ansöka om verksamhetsstöd för elever i behov av särskilt stöd. Bidragets storlek bestäms individuellt utifrån elevens behov. Det ekonomiska stödet bygger på skolans nuvarande insatser av extraordinära stödåtgärder. Ingen tidigare dokumentation krävs.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på frågor i en skrivelse gör utbildningsförvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse angående bristande stöd vid övergången från förskola till anpassad skolgång av Jan Jönsson (L).